

3458

Temmuz 2005 AB Bülteni

Sirküler No: 393 / 2005

Sayın Üyelerimiz,

DTO AB Bülteni

Temmuz 2005

AB-TÜRKİYE İLİŞKİLERİ

SİVİL TOPLUM TEMSİLCİLERİ ÜYELİK HAKKINDA TAVSİYELERDE DE BULUNDU

AB-Türkiye Karma İstişare Komitesi (KİK); 7/8 Temmuz 2005 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirdiği 19. toplantısında, Türkiye'nin reformlar konusunda ilerleme kaydettiğini fakat daha fazla gelişmenin beklendiğini belirtti.

AB ve Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerini bir araya getiren KİK'te, Avrupa Komisyonu'nun Haziran ayı sonunda yayınladığı "AB ve Türkiye'de Sivil Toplum Diyalogu hakkındaki İletişim Belgesi"nin önemi vurgulanarak, Türkiye ve AB arasındaki eksik bilgiden kaynaklanan karşılıklı endişelerin kaybolması gerektiği üzerinde duruldu.

Ticaret ve endüstri odaları, işveren dernekleri, sendikalar, tarım odaları, tüketici dernekleri ve STK'lardan oluşan KİK üyeleri, sivil toplum örgütlerinin AB tam üyelik sürecinde etkin rol almaları için bazı tavsiyelerde de bulundu:

- Kapasite oluşturma: Sivil toplum kuruluşlarına, örneğin sivil toplum diyalog planları yoluyla fikirlerini dile getirmeleri için destek ve fon sağlanması;
- AB Üye Devletleri'ndeki vize prosedürlerinin sivil toplum diyalogunun güçlendirilmesi, sendika işbirliği ve iş ilişkilerinin sağlanması için kolaylaştırılması;
- Sürekli diyalog: Türk hükümeti ve Türk sivil toplumu arasında kalıcı araçlar oluşturulması. Aradaki diyalogun yurt çapına yayılması;
- Bilinç arttırma: Müzakere konuları ve prosedürlerinin halk tarafından anlaşılması. Sivil toplum kuruluşlarının bilgi kampanyaları düzenlemesi.

KİK'in bir sonraki toplantısı ise 28-29 Kasım 2005 tarihlerinde Brüksel'de gerçekleşecek.

TÜRKİYE’NİN KADIN HAKLARI YASALARINI UYGULAMAYA GEÇİRMESİ BEKLENİYOR

Emine Bozkurt (PES, Hollanda) tarafından taslağı hazırlanan kadın haklarına ilişkin Rapor’a yönelik olarak Avrupa Parlamentosu üyeleri 19 ret, 32 çekimser ve 573 kabul oyu kullandı. Parlamenterler tarafından Türkiye’nin AB’ye üyelik müzakereleri sürecinde insan hakları, özellikle de kadın hakları konusunun gündemdeki ilk başlık olması önerildi. Bu çerçevede Avrupalı Parlamenterler, Türkiye’nin kadın hakları konusundaki yasalarını uygulamaya geçirmesi gerektiğini belirttiler.

Rapor’da, yasal reformların uygulamaya geçmesi için sivil topluma büyük rol düştüğü belirtilerek, parlamenterler tarafından; bütün politik çevre, dini gruplar ve medyanın da demokratik değişimin gerçekleşmesi yolundaki sürece katkıda bulunmasının gerekliliğine dikkat çekildi.

Raporun en çok üzerinde durduğu konu, Türk kadınlarının siyasete katılımı oldu. Raporda, %4.4 parlamenter oranı ve %1’lik yerel siyasetçi oranı ile Türk kadınlarının siyasete yeterince katılmadığı ortaya konuldu. Avrupa Parlamentosu siyasi partilerin siyasette kadın-erkek eşitliğini sağlamak amacıyla kotalar koymak gibi çeşitli pozitif önlemler almasını tavsiye etti. Parlamenterler Rapor’da ayrıca Türkiye’de kadına yönelik şiddetle ilgili düşüncelerini de dile getirdiler. Türk hükümetini tehlike altında bulunan kadınları korumaya çağıran Parlamenterler, özellikle sağlık hizmetleri ile yasal destek ve korunmaya kolay erişimin sağlanması gerektiğini belirttiler.

AB’DE TÜRKİYE’NİN ÜYELİĞİNE KARŞI MUHALEFET

Avrupa Komisyonu tarafından Temmuz 2005 tarihinde basılan Eurobarometer anketine göre, Avrupalı vatandaşların çoğunluğu Türkiye’nin birliğe üye olması fikrine karşı çıkıyor. Anket sonuçlarına göre, Avrupalıların % 52’si Türkiye’yi AB üyesi olarak görmek istemiyor. Bu oranın, Avusturya’da 2002 yılı sonbaharında gerçekleştirilmiş Eurobarometer anketine kıyasla %24 artış göstererek %80’e kadar çıkması dikkat çekiyor.

ERDOĞAN: PROTOKOLÜN İMZALANMASI KIBRIS’IN TANINDIĞI ANLAMINA GELMEZ

29 Temmuz 2005 tarihinde, Türkiye; Gümrük Birliği Anlaşması’nı Güney Kıbrıs da dahil olmak üzere 25 AB ülkesini kapsayacak şekilde genişleten ek protokolü imzaladı. Türkiye Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan; Ankara Protokolü’nün on yeni AB Üyesi Ülkeyi de kapsayacak şekilde imzalanmasının, bölünmüş bir adada barış anlaşması sağlanmadan Türkiye’nin Kıbrıs’ı tanımmasının mümkün olmadığını söyledi.

Erdoğan, Ankara’nın bu konuda tavizsiz veremeyeceğinin üzerinde durarak, 1963 tarihli Ankara Antlaşması’yla ilgili imzalanacak olan ek protokole ilişkin Kıbrıs’ın da Gümrük Birliği Antlaşması’nda taraf olarak kabul edilecek olmasının Kıbrıs’ın tanındığı anlamına gelmediğini belirtti. AB kaynaklarına göre, AB Komisyonu da bu konuda görüşünü bildireceği bir açıklamada bulunacak.

Ek protokolün imzalanması AB tarafından Türkiye'nin önüne sunulan üyelik şartlarından birini oluşturuyor. Kıbrıslı Rum lider Tassos Papadopoulos ise 26 Temmuz'da yaptığı açıklamada Türkiye'nin protokolü imzalayıp Kıbrıs'ı tanımamasının hükümeti için "kabul edilemez" olduğunu belirtti.

Ek protokolün imzalanması ile 3 Ekim 2005 tarihinde başlaması ön görülen tam üyelik müzakerelerine yönelik hukuki hiçbir engel kalmamış oluyor. Ek protokol ve protokolün ardından Türkiye'nin tek taraflı olarak yayımladığı " Protokol'ün imzalanmasının Güney Kıbrıs'ın tanınması" anlamına gelmediğini belirten deklarasyona yönelik AB'nin ilk ortak tutumunun, 1-2 Eylül 2005 tarihlerinde gerçekleşecek AB Genel İşler Konseyi'nde şekillenmesi bekleniyor.

GÜNCEL HABERLER

AB POLİTİKALARI

AB ULUSLARARASI TERÖRİZME KARŞI MÜCADELE ÇAĞRISINDA BULUNDU

Avrupa Komisyonu Başkanı José Manuel Barroso, İskoçya'nın Gleneagles şehrindeki G-8 zirvesi sırasında yaptığı açıklamada "İngiltere'deki çirkin ve meşrulaştırılamaz saldırılarda hayatlarını kaybeden masum insanların ailelerine derin üzüntü, taziye ve desteğini" bildirdi.

Fransa Başkanı Jacques Chirac, "terörist saldırının Londra'yı kana bulamasından dolayı" duyduğu üzüntüyü dile getirdi. Alman Şansölyesi Gerhard Schröder yaptığı basın toplantısında "Uluslararası topluluk terörizmi yok etmek için bütün imkanlarını birleştirip beraber mücadele etmeli" dedi. İtalyan başbakanı Silvio Berlusconi de üzüntüsünü dile getirdi ve İtalya'nın da özgürlük ve demokrasiyi savunduğu için terörizmin hedeflerinden biri olabileceğini belirtti.

REKABET VE DEVLET YARDIMLARI POLİTİKASI

KAMU HİZMETLERİNE YÖNELİK DEVLET YARDIMI KOŞULLARI KOLAYLAŞIYOR

AB Komisyonu'nun Rekabetten Sorumlu Komiseri Neelie Kroes, 15 Temmuz tarihinde gazetecilere yeni kabul edilen devlet yardımları paketinin hükümlerini açıkladı. Bu değişiklikler; ulaşım, eğitim, sağlık, kamu konutları gibi kamu hizmeti sunan kurumlara yönelik telafi ödemelerine dair düzenlemeleri içeriyor.

Bu bağlamda, yeni yönetmelik AB Adalet Divanı'nın kamu yararı hizmetleri sağlayan kurumlara yönelik telafi ödemelerinin devlet yardımı olarak nitelendirilmesi doğrultusundaki daha önceki kararı temel alınarak hazırlandı.

Yeni kurallara göre, küçük ve yerel kamu hizmeti sağlayan kurumlara, hastanelere, kamusal barındırma kurumlarına, adalara yönelik deniz ve hava taşımacılığı ile küçük havalimanı ve limanlara verilecek olan devlet yardımlarının artık Brüksel'e bildirilmesi gerekiyor. Bu sadeleştirilmiş kurullarla AB Komisyonu, hükümetler ile şirketlerin bürokratik işlemlere harcadıkları para ve zamanın azaltılmasını hedefliyor. Düzenlemede ayrıca bu kategorideki telafi ödemelerinin yıllık 30 milyon Euro'dan az olması ve yıllık hacminin 100 milyon Euro'yu geçmemesi on görülüyor.

Komisyon, daha büyük ölçekli kamu hizmeti sağlayan kurumlar ve bunlara yapılan telafi ödemeleri hakkında da bir dizi açıklama yaptı. Buna göre bu tarz devlet yardımlarının hala Brüksel'e bildirilmesi gerekiyor. Mevcut Şeffaflık Yönetmeliği'nde de değişikliğe gittiklerini açıklayan Kroes; bundan böyle, aynı zamanda kamu hizmetinde bulunan (ve bu sebeple devlet desteği alan) ve de başka ticari faaliyetler yürüten şirketlerin bu faaliyetler için ayrı hesaplara sahip olmaları gerektiğini belirtti.

AB üyesi ülkelere, telafi ödemelerinin şirketler tarafından başka ekonomik faaliyetler için kullanılmasını engellemeyi ve gereğinden fazla telafi ödemesi yapılmasını önlemeyi hedefleyen işbu kararları uygulamaları için bir yıllık bir süre tanındı.

ÇEVRE POLİTİKASI

ÇEVRE İÇİN DAHA ÇOK KAYNAK GEREKİYOR

Marie Anne ISLER BEGUIN (Yeşiller/EFA grubu Fr) tarafından hazırlanan "Life +" raporu, Avrupa Parlamentosu (AP) tarafından 520 kabul, 52 ret, ve 15 çekimser oy ile kabul edildi. Rapor, çevre ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmak için daha büyük bir bütçeye ihtiyaç duyulduğunu belirtiyor. Avrupa Parlamentoları, Avrupa Komisyonu'na, 2007-2013 yıllarını kapsayacak çevre politikaları için, büyük bir bütçe artışı talebinde bulundular. AP üyeleri Natura 2000 projesinin finansmanı için gerekli bütçenin en az üçte birlik bir miktarının karşılanması amacıyla, Komisyon'un teklif ettiği 2,190 milyon Euro yerine 9,540 milyon Euro'luk bir ödenek talep ettiler.

DENİZ TAŞIMACILIĞI

KOMİSYON YÖNERGELERİN UYGULANMASI ÇAĞRISINDA BULUNDU

Avrupa Komisyonu, deniz taşımacılığı alanındaki ulusal yasama süreçlerinde yetersizlik ve ilgisizlik gördüğü bazı üye ülkelere görüşlerini bildirdi.

Gerekçeli görüşler, deniz araçlarıyla insan taşımacılığında bireysel güvenlik hakkındaki yönergeleri ulusal yasalarına geçirmek konusunda başarısız olan 6 üye ülkeye gönderildi.

Slovakya, bayrak devletlerini, yolcuların güvenlik ilkelerini, teftiş idaresini ve gemilerin belgeleme sistemini uygulamak ile sorumlu kılan, 98/18/AT ve 2002/84/AT sayılı AB yönergelerini ulusal mevzuata geçirmemekle suçlandı.

Avrupa Komisyonu ayrıca Avusturya, Finlandiya, Portekiz ve Slovakya'ya, IMO'nun, yüksek hızlı deniz araçlarına uygun yeni uluslararası güvenlik kurallarını AB mevzuatına eklemeyen 2003/24/AT yönergeye bağlı olarak gerekçeli görüşlerini bildirdi.

Bunun dışında, Avusturya, Kıbrıs, Estonya, Portekiz ve Slovakya'dan, deniz koşulları bakımından SOLAS 90 standartlarına göre daha sıkı uygulamalar gerektiren ve RO-RO yolcu gemilerinde, bir çarpışma sebebiyle oluşmuş zarara karşı, daha sıkı denge normları uygulamayı ön gören 2003/25/AT önergesini mevzuatlarına uydurması istendi. Komisyon ayrıca Belçika ve Macaristan'ın denize verilen atık miktarını azaltmak amacı ile liman atık alım tesislerinin kullanımını güçlendirmeyi hedefleyen 2000/59/EAT yönergesinin hükümlerine uymasının beklendiğini belirtti.

DENİZ KİRLİLİĞİYLE İLGİLİ MEVZUAT SERTLEŞTİRİLİYOR

AB Konseyi, 12 Temmuz tarihinde, deniz kirliliği yaratmak konusundaki Çerçeve Kararı ile Yönergeyi, Yunanistan ve Malta'nın reddine ve Kıbrıs'ın çekimsiz kalmasına rağmen, resmi olarak kabul etti. Bu iki yeni düzenleme ile, Topluluk kanunlarının BM Deniz Hukuku Sözleşmesi'ne (UNCLOS), ve gemilerden kaynaklanan deniz kirliliğini önleme anlaşması (MARPOL) 'na uyumlu hale getirilmesi amaçlanıyor.

Yönerge, ihlallerin tanımını yapmakla birlikte, yasadışı kirliliğe neden olan veya katılanları suçlu olarak nitelendirilerek yaptırımın uygulandığı deniz taşımacılığı zincirini daha da genişletiyor. Bu sorumluluk yasadışı kirliliğin her biçimini kapsıyor, dikkatsizlik sonucu, yanlışlıkla veya ciddi ihmalkarlık nedeniyle meydana gelen kirlilikler de suç kapsamına alınıyor.

Üye ülkeler gerçek kişilere uygulanabilecek minimum ve maksimum para cezaları konusunda anlaşmaya vardılar. Kusurun büyüklüğüne göre, iki para cezası seviyesi belirlendi, en ciddi durumlarda, para cezası, 750,000'den 1,500,000 Euro'ya kadar çıkabilecek.

Yeni Avrupa yasaları, AB limanlarında bulunan tüm gemilere, bayrakları ne olursa olsun uygulanacak. Avrupa Deniz Güvenliği örgütü Üye Devletler arasındaki işbirliğini kuvvetlendirmek ve kanunsuz boşaltmaları tespit etmek için Avrupa Komisyonu'na ve AB Konseyi'ne yardım edecek.

Yönergenin ve çerçeve anlaşmasınının 30 Avrupa ülkesinin ulusal mevzuatlarıyla uyumlu hale gelmesi gerekiyor. 25 üye devlet, Bulgaristan, Romanya (sadece yönerge için), ile birlikte Norveç, Lichtenstein, ve İzlanda (EEE anlaşması kapsamında)'nın da mevzuatı kendi kanunlarına uydurması gerekiyor.

BALIKÇILIK

FRANSA AB BALIKÇILIK KURALLARINI İHLAL ETTİĞİ İÇİN REKOR PARA CEZASINA ÇARPTIRILDI

Avrupa Adalet Divanı (AAD), Fransız balıkçıların AB düzenlemelerinde belirtilenden daha küçük balıklar avladıkları gerekçesi ile Fransa'ya 20 milyon Euro para cezası uygulanmasına karar verdi. 12 Temmuz tarihinde Lüksembourg AAD'da verilen karar doğrultusunda, Fransa AB kurallarına uymadığı süre içerisinde her altı ayda €57.8 milyon Euro para cezası ödemek zorunda kalacak.

Fransız limanlarında yapılan araştırmalar sonucunda, Avrupa Komisyonu, Fransa'nın AB kurallarına tamamen uymadığını tespit etti. Fransa'nın balık büyüklüğü ile ilgili kurallarını önemsemeyen satış yaptığı belirtildi. Sonuç olarak, Avrupa Komisyonu, Avrupa Adalet Divanı'na Fransa'nın yükümlülüklerini yerine getirmediğine dair bir deklarasyon yapılması isteminde bulundu.

Avrupa Komisyonu'nun ve AAD'nin kararı karşısında Fransız hükümeti karara saygı göstereceğini ve Fransa'nın AB kurallarına uymayı amaçladığı belirtti.

AVRUPA BALIKÇILIK SEKTÖRÜ MAZOT FİYATLARI NEDENİYLE ZOR DURUMDA

Dört sivil toplum örgütü, Avrupa balıkçılık sektörünün temsilcisi sıfatıyla AB Tarım Genel Müdürlüğü'ne, artan mazot fiyatları karşısındaki düş kırıklıklarını ve "Avrupa tarafından tamamen terkedilmiş oldukları hissini" belirten bir açık mektup gönderdiler. Europêche (Balıkçılık şirketlerinin Ulusal derneklerini Avrupa düzeyinde temsil eden bir şemsiye örgüt), AEOP (Balık Üreticileri Dernekleri Avrupa Örgütü), COGECA (AB Tarımsal Kooperatifler Genel Komitesi) ve ETF (Avrupa Ulaşım İşçileri Sendikası) Avrupa makamlarını artan mazot fiyatlarının Avrupalı balıkçılar üzerindeki sosyo-ekonomik etkilerine karşı harekete geçmemelerinden dolayı kınadı.

Balıkçılık sektörü, artan mazot fiyatlarının artışından ortaya çıkan gider farkını, balık fiyatlarının perakende satış fiyatını değiştirerek dengeleyemedikleri için bu artıştan zararlı çıkıyor. Mazot giderleri balıkçılık işletme maliyetinin %32'sini oluşturduğu için balıkçıların geliri üzerinde doğrudan etkisi bulunuyor.

Avrupa balıkçılığını temsil eden dört örgüt ortaya çıkan bu olumsuz koşuları düzeltmek amacı ile bir dizi önlem içeren, ortak bir teklif verdi. Teklif edilen önlemler arasında, balıkçılık sektöründeki şirketlerin destek eşliğini 3,000 Euro'dan 100, 000 Euro'ya kadar olan bir yelpazeye arttırmak da yer alıyor.

Ortak açıklamada teklif edilen diğer önlemler, temel olarak FIGG'de (Balıkçılığın Yönlendirilmesi için Mali Araç) hızlı bir düzenlemeye gidilmesini, böylelikle, mevcut motorları daha verimli motorlarla değiştirmek, balıkçılık araçlarını daha az enerji tüketen bir biçimde yenilemek gibi bir dizi önlemlerle, AB yatırımcısını enerji tasarrufu konusunda teşvik etmeyi hedefliyor. Açıklamadaki taleplerin arasında, mazot fiyatlarının daha düşük olduğu üçüncü ülkelerden AB pazarına yapılan balık ithalatlarında muvazene vergisi alınması da yer alıyor.

Bilgilerinizi arz ve rica ederiz.

Saygılarımızla,

İsmail ASASOĞLU
Genel Sekreter V.

DAĞITIM:

Gereği:

- Tüm Üyelerimiz (WEB)

Bilgi:

- YK Başkan ve Üyeleri
- YK Yedek Üyeleri